

kelijk gesteld van de voorafgaande goedkeuring der Nederlandsche Overheid, maar gold het beding alleen met betrekking tot de vestiging van vreemdelingen binnen 's lands. Inmiddels worde niet voorbijgezien dat in art. 105 van het Regeringsreglement uitdrukkelijk is voorgeschreven, dat, met uitzondering van personen van 's Rijks wege naar Indie gezonden, niemand zich aldaar mag vestigen zonder schriftelijke vergunning van den Gouverneur-Generaal of den hoogsten gewestelijken gezaghebber, terwijl art. 11 van de op genoemd art. 105 gebouwde verordening van 17 October 1860, vaststelt, dat de vergunningen tot inwoning aan vreemdelingen de bevoegdheid geeft om zich in alle voor den algemeenen handel geopende havens te vestigen. De woorden van art. 1 van het tractaat van 1824: »admit the subjects of each other possessions to trade" ten handel toelaten, schijnt de wetgever van 1864 niet eensluidend te hebben beschouwd met »toekenning van regt van vestiging of ingezetenschap", maar daaraan meer de beteekenis van een tijdelijk verblijf ter zake van handelsverrigtingen te hebben gehecht. In geen geval — en hieraan scheen men niet aandachtig — kan het tractaat met Groot-Brittannië op andere dan op Britsche onderdanen van toepassing zijn.

De Commissie meent deze beschouwingen aan het oordeel der Kamer te moeten onderwerpen. Bepaalde vragen of uitnodigingen tot verschaffing van nadere inlichtingen stelt zij niet voor tot de Regering te rigten. Aan het einde harer taak genaderd, wenscht zij dat de Kamer besluite:

1°. dit Verslag in afschrift te zenden aan den Minister van Kolonien,

2°. de nadere Nota van inlichtingen op het Verslag der Commissie van 17 October 1867, onder dankbetuiging aan den Minister voor de mededeeling, aan te nemen voor kennisgeving.

Aldus vastgesteld door de Commissie, den 18den Mei 1870.

HEEMSKERK Bz.
VAN ECK.
BLOM.
'S JACOB.
VAN DER HUCHT.

[25. 3.]

VERSLAG DER COMMISSIE belast met het onderzoek der beantwoording van het Verslag der Commissie uit de Kamer over de overeenkomst met het Koninkrijk Siam, tot regeling der voorwaarden waarop de consulaire agenten van dat Rijk in de voornaamste havens der Nederlandsche overzeesche bezittingen zullen worden toegelaten; uitgebragt in de zitting van den 18den Mei 1870.

De heer Minister van Buitenlandsche Zaken heeft, onder dagteekening van 15 Julij 1869, aan de Kamer ingezonden eene schriftelijke beantwoording van het verslag, op 23 Junij bevorens uitgebragt door de Commissie, belast met het onderzoek der met het Koninkrijk Siam gesloten overeenkomst tot regeling der voorwaarden, waarop de consulaire agenten van dat Rijk in de voornaamste havens der Nederlandsche overzeesche bezittingen zullen worden toegelaten.

Het antwoord des Ministers op 23 September jl. ter tafel gebragt, werd op dien datum ten fine van onderzoek in handen der zelfde Commissie gesteld. Later onvoltallig geworden ten gevolge van het door den heer Godefroi als lid Kamer genomen ontslag, werd zij op 18 Februarij door de benoeming van 's Jacob aangevuld.

De Commissie zich alsnu van hare taak kwijtende, vestigt de aandacht in de eerste plaats op de gronden door den Minister aangevoerd, ter wederlegging van het in haar oorspronkelijk Verslag geopperd bezwaar, met betrekking tot de in dit tractaat, in afwijking van vroegere, wel in het voorbijgaan genoemde, maar niet uitdrukkelijk voor toe-

lating vatbaar verklaarde *consulaire agenten*. De Siamesche Regering heeft, naar 's Ministers mededeeling, gemeend te kunnen volstaan met de aanstelling van consuls-generaal, consuls en vice-consuls en de toelating van *consulaire agenten*, als eene bijzondere klasse van consulaire ambtenaren niet bedongen. Wanneer dan ook in de artt. 8 en 11 ter loops van »consulaire agenten" wordt gewaagd, moet die uitdrukking, naar de zienswijze der Regering, in den algemeenen zin van *consulaire ambtenaren* worden verstaan. De Minister herinnert dat in de tractaten met Groot-Brittannië en de Vereenigde Staten gesloten, dezelfde bepaling in de elfde bewoordingen is vervat.

De Commissie, de juistheid der gegeven oplossing in het midden latende, zou het evenwel wenschelijker achten, als in het vervolg bij het sluiten van soortgelijke tractaten tusschen de uitdrukkingen »consulaire agenten" en »consulaire ambtenaren" als niet aangevende hetzelfde denkbeeld wierd onderscheiden, opdat bij de uitvoering der overeenkomst geen verschil over hare interpretatie kunne rijzen.

Voorts zij opgemerkt dat de Minister ter regtvaardiging van de in art. 2 van het tractaat gebezigde ietwat beperkte uitdrukking »zeehandel", in stede van »handel in het algemeen", wijst op de conventie met de Vereenigde Staten gesloten, waaruit zij werd overgenomen, en welke, als aangegaan met eene Mogendheid zonder kolonien, in 't bijzonder tot model van de onderwerpelijke had gestrekt. De Commissie, met betrekking tot het tegenwoordig tractaat, van de beperkte uitdrukking, daarin gebezigd, geen nadeel vreeze, zou echter de voorkeur geven aan eene redactie, waardoor de bescherming van handel en handelsbelang in het algemeen ten pligt wierd gesteld.

Dat in de artt. 3 en 4 de vice-consuls, uitdrukkelijk toegelaten in artt. 1 en 2, niet zijn genoemd, wordt door den Minister met eene verwijzing naar art. 7 opgehelderd. In verband met het laatste voorschrift acht hij den zin en de bedoeling van partijen duidelijk. Art. 3 toch omschrijft de wijze van toelating van consuls door de Regering der contracterende Mogendheid aangesteld, terwijl art. 7 handelt over de benoeming en erkenning van vice-consuls, gekozen door de consuls-generaal of consuls zelve. Aan deze vice-consuls, als ondergeschikte plaatsvervangers, is het regt ontzegd tot het plaatsen van het wapen van hun Gouvernement boven de deur van het consulaat. Van hen alzoo kan bij het treffen van het hoofdbeding geen sprake zijn. De Minister herinnert dat in de conventien met Groot-Brittannië en de Vereenigde Staten dezelfde orde van denkbeelden is gevolgd. Deze oplossing schijnt bevredigend.

De gemaakte opmerking, dat bij ontstentenis van een Siameschen diplomatieken agent te 's Gravenhage, onbeslist is gebleven hoe in het geval, bedoeld bij het 2de lid van art. 8, behoort te worden gehandeld, stuit, volgens den Minister, ook dan wanneer de consulaire ambtenaren zich niet hadden gewend tot de koloniale overheid, af op het algemeen aangenomen gebruik, dat, bij gebreke van diplomatieke vertegenwoordiging, briefwisseling tusschen de betrokkene Ministers van Buitenlandsche Zaken plaats vindt.

Met genoegen vernam de Commissie dat de in haar Verslag aangehaalde onjuistheden niet voorkomen in den tekst die voor het *Staatsblad* aan de Landsdrukkerij is gezonden. Zij stelt ten slotte voor de beantwoording des Ministers van Buitenlandsche Zaken voor kennisgeving aan te nemen, en onder dankbetuiging daarvoor, den Minister afschrift te zenden van dit nader Verslag.

Aldus vastgesteld door de Commissie den 18den Mei 1870.

'S JACOB.
BOTS
BEGRAM.
VAN BEYMA THOE KINGMA.
VAN ECK.